

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Homo Christianus In Sua Lege Institutus. Sive Discursus Morales

Quibus Totum Hominis Christiani Officium Explicatur; Quídq̄ue is fugere,
quid agere debeat, quàm exactissimè traditur

Segneri, Paolo

Augustæ Vindelicorum, Anno M.DCCXII.

VD18 90637054

Discursus VI. De Sacramento Confirmationis. Cùm duo sint belli genera,
quibus à Mundo Fideles impugnantur, bellum scilicet apertum, quod est
furoris, & bellum clandestinum, quod est fraudis, ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51667](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51667)

DISCURSUS VI.

De Sacramento Confirmationis.

Mortis est in magnorum inauguratione Regum, non regijs solum illos decorare insignibus, sed etiam armis præmunire. Sed ecce Christiani omnes Reges sunt coronati; *Heredes regni, quod re-*
Jacob. 2. promisit Deus diligentibus se. Atque
 5. Ideo non satis est tantum in die inaugurationis (qui est dies Baptismi illorum.) non satis est, inquam, tam formosâ eos stolâ exornare, quâ Agni Divini Sanguini dealbatâ induantur, sed necessum est insuper, invicta ipsis procurare arma eodem Sanguine præparata; id quod subinde in Confirmationis Sacramento peragitur. Jure merito Christianus baptizatus à celebri illo Parisiensi Episcopo Regis coronati nomine appellatus fuit. *Rex in consecratione coronatus.* Imò Christianus Sacramento Confirmationis munitus Rex probè armatus est habitus *Rex ad prælium galeatus.* Hodie ergo tanti momenti veritatem visuri, duo considerabimus. Primò horrenda illa prælia, quibus ne cælesti Regno potirentur, tentati fuere Fideles. Secundò illustres quas à talibus insultibus Fideles reportarunt, victorias.

II. Quamvis Mundus Diabolo associatus mille habeat nocendi artes, omnes nihilominus commodissimè ad duo reducuntur capita: ad vim aper-

tam & ad fraudem. Aliquando fidem manifestis impugnavit persecutionibus, sanguinem profundendo, aliàs persecutione tectâ, sed magis noxia, ludibriis illam exponendo. Hunc modum à stygio suo magistro didicit, qui, ut bene monet S. Augustinus, modo Leo, modo Serpens nominatur, tam dextrè utriusque imitatur naturam, Leo est propter apertam iram, Serpens *est, propter occultas insidias.* Quod tam in *Joan.* fidem superat: Et vis & fraus in fumum abiêre: generosi etiam Christi milites grandi animo in Confirmatione sua roborati, utroque pugnae genere hostem feliciter profligavere, nec timorem in pectore, nec pudorem in vultu admittentes. Agamus de primo, pugnamque apertam præus inspiciamus.

I.

III. Tria sunt, quæ pugnam reddunt formidabilem. Hostis ad confingendum accincti ferocia; arma, quibus concurritur; tempus, quo durat prælium. Jam verò quod ad hostes, fuerunt illi potentissimi: inter quos (præter plurimos alios magnos Principes) omnes fere Romani Imperatores usque ad Constantini tempora, numerati sunt: & post hos magna quoque Imperatorum. Orientalium pars veritati Rebellium. Sed intra decem illas, quas Imperium Romanum Fidei adhuc novellæ movit, persecutiones, *sista-*

sistamus, attentiusque aliquantisper eas consideremus. Sanctus Joannes in Apocalypsi suâ sub monstri schemate, decem habentis cornua, supra quodvis cornu decem coronas, fortitudinem ejus describit. Monstrum hoc ut dixi, antiquum Imperium Romanum est, quod decem cornibus, id est, decem Cæsaribus, & coronis decem in quovis cornu, id est, pluribus sub cujusvis Imperatoris gubernatione Regionibus, furiam plusquam diabolicam Fideles impugnare cepit. Neque miremini, me furiam plusquam diabolicam dixisse; quia ultra nativam eorundem crudelitatem suam insuper Diabolus illis infundebat, quibus sceleratis, cum tanquam Ducibus suis uteretur, continuis furorem illorum facibus promovit, adeo, ut infernalis ista rabies Christianorum magis accenderetur sanguine, quam sopiretur. Insuper illi ipsi potius Tyranni quam Imperatores, speciosæ pietatis prætextu, Majoribus quasi hæreditario jure sibi relicta, infestis Christianos armis impetebant, ut supersticiosam Religionem suam conservarent. Maxime verò prætextus ille, quem Rationem status vocant, rabiem illorum inflammabat; quâ delusa illa monstra putabant, Fidem nostram stabiliti non posse, nec fundari, nisi supra Imperij sui ruinam, idolorum Romanis auferendo protectionem, quorum ope ad tantam nominis gloriam se pervenisse falsò sibi persuadebant. Hi ergo qui millenis & domesticis, & externis sese implicantibus bellis, ut thronum imperialem conscenderent, divi-

nas & humanas violaverunt leges, quid sceleris tentare non fuerint ausi, ut, postquam conscenderant, eundem firmarent & conservarent? Adhæc supremorum Caputum stulta ista persuasio in reliqua membra, hoc est, omnes Mundi Nationes transfundebatur: quæ partim Dominis suis adulandi, partim imitandi gratiâ (ut ipsæ dem excœcata erroribus) ubique terrarum contra Christianos, accusatos, velut rebelles, seditiosos, & veneficos, velut contra Gentem mortalium generi noxiam, & inimicam cælo, certatim insurgebant.

IV. Tales fuerint aggressores: arma quoque illorum nunc consideremus. Hæc omnis generis cruciatus fuere: Homines comburere vivos, vivos in arenâ sepelire, feris obijcere dilanandos, caudis equorum alligatos trahere, medios secare, in pice coquere, affigere cruci, catastis membra suo loco movere, uncis usque ad viscera discerpere, mortuos vivis jungere, præter millenas alias inventiones, quas, quicumque rectè intuitus fuerit, citra omne dubium agnosceret esse opera, quorum ideas Orcus adinventur.

V. Assultus tamen iste, tam qualitate & inimicorum multitudine, quam varietate & armorum sævitie formidabilis, trecentorum ferè annorum spacio continua serie in Regionibus tunc cognitis duravit: post Constantinum verò Imperatores Orientis plurimi hæresi infecti, plusquam sexaginta annis prolongarunt. Nihil dicam de his ipsis nostris temporibus, quibus I-

dololatæ in Indijs, & Hæretici non longè ab oculis nostris æquali contra nos furore sævire pergunt. Perpendite igitur, quàm terribilis fuerit hæc pugna, cui nulla unquam in historijs celebrata poterit comparari. Nihilominus in pugna tam longa, tam implacabili, tamque obstinata, tam validis instructa armis, ab hostibus tanti nominis & societatis protracta, Christiani generosis, & plusquam humanis decertantes animis, virtutèque Sacramenti Confirmationis roborati, victores exitère. Et quis hoc non miraretur? Unum quod inter alia præstantibus obicem ponit Victoriæ, non est minimum loci, & situs incommoditas. Quando scilicet è loco eminentiore ab aggressoribus in planitie disposita agmina duplicatis quasi viribus invaduntur, instar aquarum horribili strepitu ab alpebus deorsum properantium. Et hæc erat Christianorum conditio: non solum erant subditi, sed semper depressi, omnibus facultatibus, officijs, & dignitatibus privati. Fidei verò hostes semper erant omnium potentissimi, sæpius etiam supremi illorum Principes. Nihilominus in hac mirabili conditionum inæqualitate Christiani persecutorum suorum enervârunt vires, & denique fugitivos campo cedere cogerunt.

*lib. 2. ep. 20. Steterunt torti torquentibus fortiores. Inquit S. Cyprianus de SS. Martyribus, Et pulsantes ac laniantes ungu-
las pulsata, ac laniata membra vicerunt. Neque hoc per auxilium ab ipso dictum fuit. Plurimæ enim persecuciones invictâ profectò Christianorum con-*

stantiâ superata furere desierunt. Ita Antoninus, cum esset in Asia, videns ingentem Fidelium numerum morti destinatorum, mutatâ sententiâ mandavit, ut Eusebij refert historia, ut tandem crudelitati hucusque exercitæ finis imponeretur. Ob parem invidiosorum animorum constantiam proscriptiones suas revocavit Adrianus Imperator, uti & Trajanus à Plinio Bithiniæ Proconsule certior factus de ingenti ardore, quo nostri quasi Triumphandi turmatim morti obviam procedebant. Et quod plus est, Maximinus Tyrannus omnium crudelissimus, anim advertens Christianos semper magis esse insuperabiles, edictum evulsavit, se Christianis, quamvis postor Cæsarium edicta & supplicia in sententiâ suâ perdurarent, generalem impertiri veniam, suâque eos impostorum clementiâ protecturum.

VI. Desideratisne testimonia magis authentica gratiæ, quæ in Sacramento Confirmationis confertur? An quibus, inquietis, argumentis inductus asseris; antiquos Martyres tantam animi constantiam potius ex hoc, quàm alijs hausisse Sacramentis? Dissertè id probatur ex fine, ob quem à Christo fuit institutum, ex formâ & materiâ. Si spectetis materiâ, ea ex balsamo & oleo mixta est, quâ secundum sanctum Augustinum significatur, tali unctioe Christum ad lucam cum Dæmone ineundam nos velle desponere: Ideo Deus nos unxit, quia lucifatores contra Diabolum fecit. O-
leum gratiam Spiritus Sancti indicat, cuius virtute vincimus; balsamum verò

verò boni exempli fragrantiam, quod in alios redundat. Bini hi liquores in unum commiscuntur, quòd effectus illorum jam explicari nunquam disjungi possint. Si formam consideretis, tota in verbis ab Episcopo prolatis consistit. *Signo te signo Crucis, & confirmo te Chrismate salutis, in nomine Patris & Filij & Spiritus Sancti.* Hæc vox, *Signo te signo Crucis*, Christiano quasi militi tironi cesseram bellicam assignat, ut noverit, quo Duce militet; scilicet Christo JESU. Illa voce *Confirmo te Chrismate salutis* robur spirituale ad viciliter pro salute animæ pugnandum infunditur; & quod additur, *in nomine Patris, & Filij & Spiritus Sancti*, demonstrat in hoc Sacramento non ordinariam aliquam sed fortitudinis plenitudinem conferri, *plenitudo roboris spiritualis*. Ideòque in nomine totius Sanctissimæ Trinitatis conceditur, quasi causæ immediate, à qua infunditur. Si denique finem intueamini, clarissimè id, quod dico, cognoscetis. Nullum est dubium, velle Deum Regno cælorum nos beate, sed non tanquam dono: vult, ut illo tanquam generosi milites stricto gladio potiamur. *Non coronabitur, nisi qui legitime certaverit*, Deus agit nobiscum quemadmodum amantissimus aliquis Dominus, qui nihil unquam præcipit, quin eo ipso tempore vires ad exequendum necessarias communicet: quare cum velit, ut vincamus cum ipso, necesse fuit, ut suum quoque secum vincendi Spiritum tribueret. Quod in Sacramento Confirmationis, de quo nunc agimus, contingit.

In hoc Sacramento datur plenitudo Spiritus Sancti ad robur spirituale. Verba p. 9. 72. sunt S. Thomæ.

VII. Quid ergo in unoquoque nostrum fieri putatis, quando hoc Sacramento roboramur? Id ipsum vobis contingit, quod Apostolis in cœnaculo congregatis, quando tanta cum abundantia supra illos Spiritus Sanctus descendit. Ita tamen ut hæc gratiæ plenitudo immediate à Christo collata sit Apostolis, absolutâ, quâ pollet, potestate, eam per se absque Sacramento impertiendi: nobis verò mediante Sacramento confertur. Atque ita creditore diem Confirmationis uniuscujusque nostrum esse felicissimum diem Pentecostes, id est, quo virtute invincibili munimur, quam per nos ipsos consequi non possemus, si non tanquam indumentum ex supremo Regis nostri vestiario nobis donata fuisset. *Vos autem sedete in civitate, quoad usque induamini virtute ex alto.*

VIII. Atque ideo hîc quasi per transennam, quæ sit inter Baptismi & Confirmationis Sacramenta differentia, advertite. In Baptismo à peccato originali liberati sumus; in Confirmatione debilitas à dicto peccato naturæ relicta roboratur. In Baptismo ad vitam spiritualem renascimur velut infantes, Innocentes quidem, sed debiles: in Confirmatione ad adultorum robur pervenimus. In Baptismo in album Christi militum relati sumus; in Confirmatione ad pugnam armati sumus. Si denique dici possit, nos in Baptismo gladium vaginæ reconditum accipe-

Eph. 6. accipere, *gladium Spiritus*; in Confirmatione, potestas & auxilium evaginandi conceditur. Themistocles Atheniensium Dux dicere solebat, se Teutidem Cretensium Ducem non timere; licet enim ille appensum lateri ostentaret ensen, non ideo tamen generoso pugnandi animo præditum. Idipsum de Christiano, sacro Confirmationis chrismate non inuncto, dici poterit. Arma quidem ostendet, sed animus & usendi dexteritas deest. Fidem habebit, sed coram inimicis illam profiteri non audebit. Propterea in fine Mundi omni, quâ poterit, arte Antichristus impedit, ne hoc se Sacramento muniant Christiani, talémque illius astutia habebit successum, ut

Serm. 2. (quemadmodum affirmat sanctus
Dom. 3. Vincentius Ferrerius) tantum bapti-
Quond. zati fidem abnegaturi sint, ubi è diverso chrismate sacro roborati, magno illam animo sunt defensuri. Et de facto recenset Eusebius Novatum Hæresiaracham, quod cum indignatione hoc Sacramentum recusârit, non solum à Dæmonio obsessum, sed etiam eo fuisse correptum timore, ut abjectissimâ pusillanimitate Sacerdotem se esse negârit. Et hæc causa erat, quare veteres Christiani tam sollicitè hoc se Sacramento munierint; experientia enim doctærant, mirum quantum augeri vires ad fidem Christi tuendam, maximumque Diabolis timorem incuti. Sanctus Prudentius Martyr testis oculatus scribit, quod dum Julianus sacrilegis operam dabat Sacrificijs, ad futuros belli & pacis eventus cognoscendos, Sacerdotem, cujus erat pro

Gentilium more occisarum & evisceratarum victimarum exta rimari, cum hoc actu certi quid enunciare non posset, in terram prostratum exclamasse: Imperator, profectò est inter nos Christianus aliquis balsamo inunctus, qui nos perturbat, & tamdiu perturbaturus est, donec hinc ejiciatur. Quare Julianus, deposito Diademate, mox in medium se contulit, gravi iratâque voce: Prodeat, inquit, temerarius ille, qui etiam dijs nostris bellum indicere ausus est. Et ecce adest quamprimum unus ex prætorianis. responditque magno animo: Miles Christi sum, cujus nomen omnes Tartari phalanges reformidant. Audiens hoc Imperator è templo se proripuit, rabieque & pudore plenus ad Palatium rediit. Idem scribit Lactantius sæpius Gentilium sacrificiis evenisse. Unde colligitur sanctissimum Chrisma tam quoad finem institutionis, quam quoad effectus inde provenientes, fortissimam esse temperaturam, quâ Fideles chalybe duriores redduntur, qui in Baptismo tantum ferrei effecti fuerant. In hunc sensum refert S. Clemens à Sancto Petro se audivisse; Christianum nunquam perfectum esse, donec sancto Chrismate roboretur. Ideo que sanctus Thomas docet; hoc Sacramentum in antiquâ lege nullam habuisse figuram, quâ representaretur, ut reliqua habere Sacramenta. Quia Confirmatio est *Sacramentum plenitudinis gratia*: consequenter nec ullum opus habere potuit, quod ei responderet, ubi nullum erat perfectum.

Non potuit habere aliquid, respondens in

veteri Testamento, quia nihil ad perfectum adduxit Lex.

IX. Non ignoro, quòd mihi responsuri sitis; vos quidem etiam hoc sacramento inauguratos esse, nec tamen ideo tam validos sensisse effectus. Credo equidem, sed quâ de causâ? an non ideo, quia his temporibus absque præparatione debitâ hoc Sacramentum accipitur? Unde sicut omnes causæ potius secundum dispositiones subiecti operantur, quàm secundum innatam virtutem, ita & hoc Sacramentum in plurimis mirabiles suas operationes non ostendit, quia dispositos non invenit. Quidam in tam tenerâ ætate confirmantur, ut non sint capaces, nec quid faciant, intelligant; alij in profectâ jam ætate accedunt, sed utinam non in peccato mortali! Soli divinæ Gratiæ impenetrabilem culpæ nubem interponendo. Unde non est mirum, tali eclipsi naturam jam pridem languidam non tantum non confortari, sed debilitari, culpâsq; præcedentes sacrilegio Insuper augeri. Saltem plerique sine debitâ præparatione, devotione aut etiam instructione accedunt, non satis intelligentes, nec valorem, nec finem, nec altissimos Divinæ hujus unctionis effectus, ad quos participandos disponendi fuissent. Catechismus Romanus non vult Fideles tam citò Sacro Chrismate inungi, ut propter ætatem parùm capaces sint; nec tam tardè, ut negligentia illud parvi fuisse videantur. Neque præposterâ festinatione, neque dissolutâ negligentia, & cunctatione utendum esse. Insuper præcipit, ut Pastor R. P. Segneri S. I. Christ. Instr. Tom. III.

res Animarum populum ad jejunia, aliâque pietatis opera præmitenda adhortentur, ut olim fieri consueverat. *Pastorum exhortatione ad jejunia & alia pietatis opera suscipienda incitentur.* Ostendite mihi, qui ad spiritum lia hæc arma induenda tali ratione se præparent, & ego reportatas quoque Victorias faciliè ostendero.

X. Hoc est primum, quod ad objectionem vestram reddo responsum. Secundum esto, illam Spiritus plenitudinem à Christiano in Confirmatione velut in radice perceptam esse; quare effectus illius, qui sunt quasi fructus, tunc non videntur; ingruente verò tentationis tempore apparebunt. An fortè semper mirabile illud robur, quod inditum erat Samsonis brachijs, advertebatur? Tunc solùm agnoscebatur, quando occurrentes in via sternendi Leones, aut quando alio quocunque modo pugandum illi erat, cum terrore, aut strage Philistæorum. Idem accidit in casu nostro, Suar. in 3. p. dispo. 34. sect. 2. in fine Datâ occasione Christianorum Christianitate inunctorum fortitudo probatur certò, modò peccatis suis non ponant obstaculum, quia sicut in ipsa Sacramenti receptione posito obice nulla confertur Gratia, ita similiter peccati obstaculum, Sacramenti exercitationem concomitans, omnem Gratiæ conferendæ effectum retardabit. Removere peccatorum obices, & videbitis, quos hæc planta fructus sit productura.

XI. Optarem saltem, ut ex hucusque dictis majorem parentes conciperent Zelum, ne impostertum ipsorum filij

82

filij tanto destituantur beneficio. Si non esset aliud, an parum vobis videtur periculo illos exponere, ne aliquando absque hoc Sacramento diem suum obeant? *omnino periculosum est*

lib. 2. de set. si ab hac vitâ sine Confirmatione missacr. p. 7. grave contingeret. Inquit Hugo de

6. 3.

S. Victore: non quidem, quod ob hanc carentiam non Confirmati sint damnandi (nisi ex contemptu neglexerint) sed quia Confirmati, & non Confirmati in cælis ita à se invicem

s. Th. 3. different, quemadmodum hic in tertis p. 9. 72. adulti ab infantibus; & propter hanc causam vult S. Thomas, etiam morti

ars 8. ad

8.

vicinos, si fieri potest hoc Sacramento muniri, ut perfecti resurgant Christiani; Ideo etiam morituris hoc Sacramento dandum est, ut in resurrectione perfecti appareant. Atque ita: etsi Sacramentum Confirmationis non sit simpliciter necessarium ad animæ salutem, ad perfectionem tamen talis salutis necessarium erit? *ad perfectionem*

s. Th. 3.

p. 9. 72.

ar. 1. ad 3.

salutis. Etsi non requiratur, ut quis sit Christianus, requiritur tamen, ut Christianus Christo conformis efficiatur, qui non tantum Gratiâ, sed etiam ejus plenitudinem accepit: *plenus gratia.* Christus à primo conceptionis instanti hanc habuit plenitudinem, Christiani in ipso Confirmationis actu illâ locupletantur. Et hæc est causa, cur solus Episcopus hoc Sacramentum, non verò simplex Sacerdos conferre possit, cujus muneris est aliequin Baptismum tanti momenti Sacramentum administrare. Ratio

s. Th. 3.

p. 9. 72.

ar. 1. in

est illa, quia operis perfectio soli summo reservatur artifici. Quantumvis

2.

in Baptismo homo Spiritui Sancto; quali templum consecratur. *Per Baptismum adificatur homo in domum spiritualem:* per Sacramentum tamen Confirmationis, quali domus ædificata dedicatur in templum Spiritus Sancti, Quare sicut ædificate templum materiale, quaecunque illud sit, expolire, adornare, ad interiores pertinet ministros; dedicare verò soli reservatur Episcopo, ita & in Templo spirituali contingit. Quod si ita est, attendite obsecro, an non multum refectat, ne filij vestri negligentia vestra unquam tam præclaris prærogativis destituantur. Tantæ vobis curæ est, ut illi perfectum corporis nanciscantur robur, animæ verò perfectionem negligitis. Ah quanta illius adhuc his temporibus est necessitas! & quod ita sit.

II.

XII. Veniamus nunc ad secundam pugnam Ecclesiæ illatam, secundamque medio hoc Sacramentoreportatam Victoriâ. Advertens Diabolus persecutiones atrocissimas velut pondera horologijs servire Christianis, non ut ea sustantur, sed quasi animentur; modum pugne mutavit, depositoque ferro, irrisionibus usus est, ut suffocaret opprobrijs, qui pernarum acerbitate temper magis multiplicabantur, germinabantque. Itaque Dæmon Juliano Apostata inspiravit, ut omillis cædibus, tanto numero eò usque perpetratis, alijs Christianos armis oppugnaret, contempribles redderet, literis interdiceret, inoletabilibus opes illorum enervando ex-

act.

exactionibus, tam publicis reipublicæ muneribus, quàm bellicis dignitatibus faceret inhabiles, ne ob externum divitiarum splendorem ullius apud quemcumque forent existimationis. Hæc igitur ars pugnandi, quanto magis tacita, tanto periculosior, illa ipsa est, quæ hodie dum durat; quia licet Tyranni deserint, non tamen desunt Derisores, perfidi illi, qui non aliud agunt, quàm Fideles bene facientes risui exponere. Non miremini, tales irrisiones à me persecutiones appellari, hoc enim nomine jam pridem illas insignivit Apostolus, scribens, quomodo Ismael persecutus fuerit Isaacum. *Is qui secundum carnem natus fuerat, persequatur eum, qui secundum Spiritum.* Sed quomodo persequatur, cum Isaac esset Dominus, Ismael verò servus? Persequatur illum, ut quidam existimant, partim opera pietatis, quæ in eo videbat, irridendo, partim alijs risui exponendo. *Ecce in pace amaritudo mea amarissima,* de his temporibus potest dicere Ecclesia, videns pace à tormentorum cruciatu concessâ, contemptu & irrisione se oppugnari. Cogitate Dæmonem eâ pugnandi arte usum, quâ semper magni militæ Ducis uci solent; locum scilicet in finibus Provinciæ situm bene muniendo, quo probè custodito, Regnum subinde totum ab omni hostium incursione defendatur. Ita quoque fecit Diabolus, Locum sibi elegit supra Christianorum quorundam, non solum iniquorum, sed impudentium & superbiorum frontes, qui tantum abest ut

virtuti studeant, ut etiam illam à se ludo haberi proficeantur. Et Arx hæc adeò paulatim inexpugnabilis reddita est, ut nec Prædicatorum quantientium timeat imperus, nec divinos vereatur impulsus & inspirationes, neque aliquo alio graviore insultu expugnetur. Ucinam, quæ hic dico, vera non essent! sed non mentior. Melius cognoscetis ex causis ordinis perturbati, quas possum adducere, quam perturbationem, Dæmon quidem excitat, sed non nisi DEO speciali ex sine ita permittente.

XIII. *Necesse est ut veniant scandala,* inquit Christus. *Necesse est in via virtutis quandoque impingere.* Primam verò hujus necessitatis causam assignat Apostolus, esse probationem bonorum: *oportet hæses esse, ut & qui probati sunt, manifestentur in vobis.* Omnes gemmæ, licet spurixæ claro die splendent; in tenebris non micant, nisi quæ nativo & proprio præditæ sunt splendore. Quare sicut gemmarum ad explorandam gemmarum virtutem quæ runt tenebras, ita Deus in tenebris derisionis & contemptus servos suos probat, ut splendoris illius fons, qui in corde lateret, clariùs effulgeat. Duas adhuc alias hujus necessitatis causas agnovit Origenes; una est malitia Dæmonis, altera hominis miseria; sed binæ hæ causæ unâ videntur contineri, quia Diabolus virtutem efficaciter aggressurus, hominem induit. *Inimicus homo hoc fecit: per-* *versis utent linguis ad pios convitijs* *laccessendos, atque ita aliter fieri non potest, quin pessimi homines vel dia-*

Matth.
18. 7.

1. Cor.
11. 19.

apud
Hug. in
c. 18.
Matth.

per-
Matth.
13. 28.

bollico agitari spiritu, vel domesticis passionum suarum incitati furij, bona aliorum opera impediunt, irideant, despiciunt, publicoque aliorum contemptul exponant. *Necesse est ut veniant scandala.* Quidam ignorantia excæcati, rerum divinarum Myſteria non intelligentes, ea despiciunt, quemadmodum illi, qui reſuscitandam à Christo Archiſynagogi filiam cavillabantur, quam ille, cum mortuam non ignoraret, dormientem ſibi videri præfererat, & deridebant eum. Ad hæc ipſa morum diſſimilitudo, quæ bonos inter & malos apparet, cauſa eſt, ut hi laudabilium operum pretium & æſtimationem cavillis ſuis diminuant, quibus bonos abundare, ſe verò planè carere nòrunt. *Timen: Deum deſpicitur ab eo, qui infamigraditur viâ.* Quapropter tam perverſo his temporibus Mundus utitur iudicio, ut peccatum exiſtiter ſibi eſſe honori, verum autem honorem erubeſcat. Veſtrum erit nunc argumentari, quàm communis ſit hæc inter Chriſtianos perſecutio. Ego certè tam latè propagatam exiſtimo, ut totum ferè Mundum ex huiusmodi oppugnantibus, & oppugnatuſ compoſitum mihi imaginor.

XIV. Quis verò tam facilè iniquiſſimas, quas Juſti ab Impiis ſuſtinent, oppreſſiones explicare poterit? Refert Joſephus Judæus in obſidione Jeruſolimytanâ Romanos validiſſimâ quâdam Machinâ muros conquaſaſe, quam obſeſſi Nicon appellabant, id eſt Victorioſam, ad eò cuncta diruebat obſtacula, Talem machinam

dicere poſſumus eſſe Ieruſionem, quæ à timidis & imbellibus velut mors ipſa formidatur, imò quam generoſi animi morte pejuſ fugiunt. Certè obſervari poteſt, Servatorem noſtrum, qui raro in Scripturis de ſuis queſtus eſt aſſi. & onibus, de injurijs ſibi illatis, & opprobrijs ſæpius triſtaturum fuiſſe; & qui in Cruce pœnas adhuc ſitiebatur & dolores, irriſionibus fatiatum mortuum eſſe. *Saturabitur opprobrijs.* Quare omnino neceſſarium fuit, ut Dominus noſter, velut Dux militiæ, non minus expertus, quàm ipſius Inimicus, limitaneæ Dæmonis arci validiorem, ad bellum illi movendum, arcem opponeret; quia etiam non ignorabat, quanta parte altera eſſet cordis noſtri in ſuperandis ignominijs debilitas, propugnaculis fortiſſimis ad eandem debellandas & contemnendas ipſum munivit, & in eum finem, ut inquit S. Thomas, Confirmationis Sacramentum inſtituit. *Contra in-4. de firmitatem oppoſitam rubari.* Contra debilitatem ſcilicet, quam ſentit homo ad nobilitatem Crucis audacter proſtendam, dicatque cum Apoſtolo: *abſit mihi gloriari, niſi in cruce Domini noſtri Jeſu Chriſti;* in quem finem ab Epilcopo videtis ſupra frontem Sancto Chriſmate formari crucem, ut appareat, quantum abſit à Chriſtiano, erubeſcere Crucem, qui eam portare in fronte, ſibi gloriæ ducat.

XV. Inter corporis humani partes, frons omnium maxime patet, ideòque hoc illi militiæ noſtræ ſignum imprimatur. Et licet amor crucis ex corde oriri debeat, corde creditur ad juſti-

Rom. 10. *10.* *Justitiam*; nihilominus in Confirmatione non in corde, sed in fronte tantum fortitudinis signum ab Episcopo efformatur, ut omnes intelligant, non sufficere Christiano, quam habet in animo, crucis æstimationem, sed eandem etiam exterius animosè & audacter proficendam esse. Hinc etiam Episcopus non ori crucem imprimit, quo tamen Fidei sit professio: *ore autem confessio fit ad salutem.* Frontem signat, ut Christianus, ne quidem interrogatus, quam teneat fidem, abneget. Eadem ratio est alapa, quam publicè subinde infringit Episcopus, Putatisne hanc temerè infligi? Maximo id fit cum mysterio. Ut scilicet Chrismate inunctus recorderetur, non esse derisionem, aut contemptum tam horribilem, quem non pro Christo tolerare debeat. *Ut meminerit se quis deinceps pro nomine Jesu contumeliam libenter passurum.* Nec tantum idcirco, ut olim meminerit, sed ut ab hoc momento apertè demonstrat, illam se patienter tolerare: non est enim major inter hujus seculi viros ignominia, quam impacta alapa, & quidem publica. Verum est, ad has veritates bene capiendas speciale requiri lumen, & extraordinarium, quod de cælo descendat; ob talem igitur effectum Episcopus manus suas capiti nostro imponit; ut Spiritus Sanctus errorum à Mundo derivatorum caliginem à nobis depellat, & contraria illis dogmata à Christo de cælo allata nos doceat. *Caro manus impositione adumbratur, inquit Tertullianus, ut anima Spiritu Sancto illuminetur.*

Et verò ipsi nos Apostoli factis docent, quid possit Confirmatio: antequam recepissent Spiritum Sanctum, metuebant impropertum Crucis amplecti, sic ut Christum aut dereliquerent, aut unquam sibi cognitum pejerarent. Post Pentecosten verò tanta eorum animos obfirmavit constantia, ut illis Beatitatis instar anticipatæ esset, pro Christo opprobrijs divexari. *Ibant gaudentes à conspectu Concilii, quoniam digni habiti sunt pro nomine Jesu contumeliam pati.* Jam verò hoc gratiæ augmentum, quod in solenni Spiritus Sancti adventu collatum fuit discipulis, idem proportione quadam Christianis donatur in Confirmatione, siquidem ritè paratam suscipiant. Nullus ergo dubitandi locus relinquitur, dummodò postmodum hæc gratiâ uti sciremus, nullum fore obstaculum, quod ab amplectendo quocunque pro Christo opprobrio nos deterrere possit. Noli timere, dixit DEUS Ezechieli Prophetæ, licet peccatores tuos despiciant admonitiones, frontem tibi dedi ad spernendas eorum irrisiones duriorum, quam illi habeant ad monita tua admittenda. *Ecce dedi frontem Ezechielium, duriorum frontibus eorum.* Hoc ipsum illi contingit; qui plenitudinis gratiæ particeps fit in Confirmatione. Eam vultus, & voluntatis acquirit libertatem, ut eos rideat, qui ipsum irrident, aut potius ipsi ex intimo sensu compatitur.

XVI. Finiam; prius tamen, quoniam afferui, & persecutoribus virtutis, & ob virtutem persecutionem passus

Passis, propè totum Christianum constare Mundum, utrisque opportuna quædam monita relinquam. Adeste ergo animis, Charissimi, si fortè quispiam hic foret tam excæcatus, qui alios ob pietatis opera summo dignos honore, contumelijs afficeret; ne quæso, vos alloquor cum Apostolo, ne quæso Spiritum Sanctum contristetis, à quo tam memorabile in fronte portatis signum, *nolite contristare Spiritum Sanctum, in quo signati estis.*

Eph. 4
30. Integram, quâ die Confirmationis caractere insigniti sumus, Spiritus Sanctus animæ nostræ cepit possessionem: venit enim supra nos, ut dixi, cum omni plenitudine sanctitatis & scientiæ & virtutis. Virtutis quidem, ut datâ occasione eam ostendamus. Jam verò cum non sufficiat vobis tam magnum hospitem è cordibus vestris ejicere, vultisne illum etiam summâ cum injuriâ à proximorum vestrorum cordibus exulare? Nescitis quanti ponderis in divina Justitiæ bilance futurum sit peccatum vestrum? A Sancto Thoma ergo addiscite. *Gravissimum est irridere Deum, inquit, & ea quæ sunt Dei.* Deinde sciatis, non unum tantum, sed multa hujusmodi derisoribus præparata esse judicia: *parata sunt derisoribus judicia.* Toties enim judicabuntur, quot sunt animæ, quas suis calumnijs, & irrisionibus persecuti sunt. Verum est, tam rigoroſi examinis diem nondum advenisse; ideo tam parum videntur illi extimescere sententiam tum ferendam; sed quid hoc solarij; Causa jam dicta est, testes etiam auditi, nil

Prov.
19. 19.

reſtat aliud, quàm ut mors (cujus est maleſanos citare) coram judice comparere cogat. *Parata sunt derisoribus judicia.* Attamen adhuc non timent pluribus indies se vinculis onerare, quibus ad tam tremendum tribunal protrahendi sunt, quæ sunt propria ipsorum peccata, quæ faciunt; & opera pietatis, quæ impediunt. O miserabiles (siqui vestrum sunt ex illis) & miserabiles, inquam, qui nescitis, aut videmini nescire, in quas calamitatum angustias vos conjiciatis, tanto oppreſſi ponderare iniquitatum! Audite dum adhuc tempus vacat, quod dicit Iſaias: *Nolite illudere, ne forte constringantur vincula vestra,* aliàs ad tantam gratiæ penuriam deducimini aliorum pietatis opera impediendo, ut ne tantillum quidem, cum res postulabit, provobis boni præſtare possitis. Unde vobis tanquam arboribus omni fructu destitutis nihil aliud, quàm æternus gehennæ ignis supererit. Michol Davidis uxor, quæ sanctum matrum suum publico saltu coram Arca exultantem irrisit, semper infæcunda & sterilis mansit. *Michol filia Saul, non est natu filius usque in diem mortis sue.* Alium non scirem, quàm similem præſagire ijs finem, qui aliorum bona opera derisui habent, nimirum sine filijs morituros, hoc est, quin aliquid sibi profuturum boni præstiterint; & inter flammæ suam agnituros stultitiam, eamque semper derelicturos, sed fructu nullo. *Nos insensati viſam illorum æstimabamus insaniam.* Et adhuc non veremini tali modo animam

1/a, 28.
22.
1/a, 28.
17.
1/a, 28.
18.
1/a, 28.
27.

nam vestram perdere? si non aliud, magna illa, quæ tali jacturâ Spiritum Sanctum afficitis, tristitia vos commoveat, ne eam subire allubescat, *Nolite contristare Spiritum Sanctum, in quo signati estis.*

XVII. Hoc ipsum respondebo Christianis persecutionem passis, aut adhuc patientibus; quandoque tam turpiter, præstiti sub augustissimæ Crucis vexillo juramenti oblitiment postea cum Domino suo contemni & irideri, ita, ut hanc solam ob causam Christo fideliter militare desinant. Nolite quæso, & vos Charissimi, timiditate vestra Spiritum Sanctum contristate, omnium cordium consolatorem. Non, quod compassione digni non sitis. Scio gravissimum esse ab illis videre se contemni, à quibus potius æstimari quis deberet; irideri inquam à Christianis. *Posuisti nos opprobrium vicinis nostris; subsannationem & derisum his, qui sunt in circuitu nostro.* Sic David etiam querebatur; ab Infidelibus enim virtutis gratiâ contemptui haberi tolerabilis esset; verum à Christianis & Patriâ, & Religionis cultu nobis conjunctis contumelias affici, afflictionem fautor immensum auget. Sed quid faciendum? Oporteret omnino constanter suam defendere stationem, & animo non terro insolenti Mundo ostendere frontem, in faciem oggerendo: *non erubescit Evangelium.* Alias si Christum Salvatorem erubuerimus, ille quoque in extremo die nos erubescet. *Qui me erubuerit & meos sermones; hunc filius hominis erubescet,*

cum venerit in majestate sua. Et quæ hæc foret stultitia? Plus timere hominum diſſerta, quàm Dei æstimare facta? Nobilis Eques lanceâ suâ armatus stadium ingressus, parvi æstimat spectantis gregarij alicujus militis laudem, aut vituperium; sed hoc agit, intenditque, ut pugnandi dexteritate à Principe suo encomium, & bravium reportare mereatur. Oculos igitur in cælum attollite, Deumque vestrum intuemini, qui non solum in medio gloriosorum, & infinitorum Spirituum numero sanctis vestris applaudit actionibus, sed etiam immarcescibilem & immortalem vobis coronam præparatam servat. Vos nihilominus tam abjecto sitis animo, ut propter stulti cujusdam hominis vocem tantæ gloriæ jacturam facere velitis? Quis major potest esse honor, quàm actionum suarum Christum ipsum Filium Dei habere Encomiastem? Quod si & hoc vos non moveret. Timore Timorem expellite; oculos vestros in orci barathrum dejicite, & considerate: quanto pudore & ignominia suffundendi sitis, semper sub Luciferi pedibus in Inferno frementes, qui ne levem quidem coram hominibus vobis similibus confusionem supportare volebatis. *Confundentur vehementer.* inquit Propheta, *quia Jer. 20. non intellexerunt opprobrium sempiternum quod nunquam delebitur.* O quam terribilis hæc erit Christiano ignominia, sempiternum illud opprobrium fide credidisse, nec tamen fugisse? Hæc aut illi perditæ vitæ homini adhæsisse, nec satis animi ad commercium cum illo

illo rumpendum habuisse, infami asueviffe mulierculæ, & fidei de illa glenda violandæ metu, in malam rem eam abire non jussisse! Usque ad finem vitæ sanguinariam fovisse Intimitiam, ne pax fortè inita non ab amore Dei, sed ab animi abiectione profecta esse videretur! O Pudor maledicte! optimè animatum Tyrannus appellari potes, dum illos in perpetuos inferorum carceres præcipitas ob vani timoris formidinem, non secus ac stolidi cervi, ut Venatorum fugiant clamores, timore excæcati laqueis se inextricabilibus involvunt.

XVIII. Nolite quæso Charissimi, tantam animabus vestris inferre injuriam, Divinæque illi Spiritui tantopere felicitatem vestram desideranti.

Nolite contristare Spiritum Sanctum, in quo signati estis. Portatis jam indelebilem characteris signaturam in Sacramento Confirmationis vobis impressam. Velle sine signum hoc esse Diaboli ludibrium, quod nunc est illi tessera terroris? Absit, absit. Sed ut monet Apostolus, vivis hæc considerationibus resuscitate nunc gratiam olim in Confirmatione acceptam, statuite impostero contra visibiles & invisibiles Crucis inimicos viriliter pugnare, ut tandem æternâ illâ gloriâ, quam ipse Servator noster tollis opprobrijs ad mortem usque toleratis, promeruit, gaudere possitis, Admonete, ut resuscites gratiam Dei, quæ est in te per impositionem manuum.

DISCURSUS VII.

De Amore Christi in Institutione Eucharistia.

Nec omnes res nulla magis igni resistit quam Cinis. Vegetativa videmus consumi, metalla liquefi, lapides in calcem redigi, solus cinis, licet ab igne natus, quasi filius ingratus illi non cedit, & cum amore paterno ab eodem illuminari aut inflammari deberet, splendorem illius suffocat, caloremque extinguit, ita, ut tandem ignis invincibilis, omnium mixtorum domitor, propriæ proli suæ palmam cedere cogatur, adeoque subactus

aliquantisper sub ingrato pondere languescat primùm, mox penitus emoriatur. Quod symbolum ad ingratum Christiani cor depingendum aptius, quam hæc cinis? *Cinis est cor Sap. 16. 11. ejus, quoniam ignoravit, qui se finxit.* Et cinere constitutum est cor hominis, quia obstinatissimâ suâ ingratitude summo benefactori suo non vult se dedere. An non videtis, quâ ratione hæc divinus amor, quasi ignis omnipotens, activitate suâ ineffabili vincat invincibilia, ita, ut propter felicitatem nostram è cælis descendit in terras, in ea peregrinatus